

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
BACHELOR OF COMMERCE (B.COM)

EXAMINATION: MAY- 2026

FIFTH SEMESTER

Subject: Corporate Law (BCOM23-502)

Date: 14/05/2026

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions
2) Figures to the right indicate full marks

Q. 1) Answer the multiple-choice questions. (Any 10) (10)

1. A Joint Stock Company is formed under which law in India?
 - a) Indian Partnership Act, 1932
 - b) Companies Act, 2013
 - c) Indian Contract Act, 1872
 - d) Limited Liability Partnership Act, 2008
2. SEBI stands for –
 - a) Securities Expert Board of India
 - b) Securities Except Board of India
 - c) Securities Exchange Board of India
 - d) Securities Expectation Board of India
3. If a public company does not issue prospectus then it has to file a _____.
 - a) complaint
 - b) article
 - c) statement in lieu of prospectus
 - d) prospectus
4. Which of the following is considered the charter of a company?
 - a) Articles of Association
 - b) Memorandum of Association
 - c) Prospectus
 - d) Statement in lieu of prospectus
5. The doctrine of constructive notice is related to which document?
 - a) Articles of Association
 - b) Prospectus
 - c) Memorandum of Association
 - d) Board Resolution
6. Which form is used to hold shares electronically?
 - a) Physical share certificate
 - b) D-MAT account
 - c) Bank account
 - d) Depository receipt
7. SWEAT equity shares are issued to:
 - a) Creditors of the company
 - b) Employees or directors for contribution of know-how or work
 - c) General public
 - d) Government only
8. Corporate governance refers to:
 - a) Company's internal rules
 - b) System by which companies are directed and controlled
 - c) Management of deposits
 - d) Issue of shares

9. Duties of a director include:
 - a) Duty to act in good faith
 - b) Duty to avoid conflict of interest
 - c) Duty to comply with the law
 - d) All of the above
10. Who is responsible for realizing the assets and paying the liabilities of a company during winding up?
 - a) Registrar of Companies
 - b) Official Liquidator
 - c) Board of Directors
 - d) Shareholders
11. Which section of the Companies Act, 2013 deals with the appointment of the Company Liquidator and provisional liquidator?
 - a) Section 270
 - b) Section 275
 - c) Section 280
 - d) Section 285
12. The term 'Dissolution of Company' refers to—
 - a) Suspension of business
 - b) Completion of the liquidation process and the end of the company's existence
 - c) Sale of assets
 - d) Change in management
13. _____ = current liabilities – current assets.
 - a) Issued capital
 - b) Subscribed capital
 - c) Paid-up capital
 - d) Working capital

Q. 2) Write Short Note (Any 3) (15)

1. Powers, duties and liabilities of a directors
2. Rule of Majority
3. Statement in Lieu of Prospectus
4. D-MAT of Shares
5. Types of company meetings

Q. 3) Answer the following question in 150 words. (any 2) (20)

1. Define Share Capital. Enumerate kinds of shares in detail
2. Explain the membership of a Joint Stock Company, its modes of acquisition and termination of membership
3. Define Prospectus. Explain its contents and types
4. What is meant by the 'lifting of the corporate veil'? Discuss the circumstances under which the veil of incorporation may be lifted.

Q. 4) Answer the following question in 300 words. (any one) (15)

1. Define winding up. Explain the different modes of winding up of a joint stock company.
2. Explain the meaning, characteristics, and different kinds of companies as provided under the Companies Act, 2013.

3. Explain the meaning and importance of the Memorandum of Association of a company. Discuss its various clauses and the procedure for their alteration

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र. १ खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०)

(१०)

१. भारतात जॉइंट स्टॉक कंपनी कोणत्या कायदानुसार स्थापन होते?
अ) भारतीय भागीदारी कायदा, १९३२ ब) कंपनी कायदा, २०१३
क) भारतीय करार कायदा, १८७२ ड) मर्यादित जबाबदारी भागीदारी कायदा, २००८
२. SEBI म्हणजे -
अ) भारताचे सिक्युरिटीज विशेषज्ञ बोर्ड ब) भारताचे सिक्युरिटीज वगळलेले बोर्ड
क) भारताचे सिक्युरिटीज एक्सचेंज बोर्ड ड) भारताचे सिक्युरिटीज अपेक्षा बोर्ड
३. जर सार्वजनिक कंपनीने माहितीपत्रक जारी केली नाही, तर तिला कोणती फाईल करावी लागते?
अ) तक्रार ब) लेख
क) माहितीपत्रकच्या जागी निवेदन ड) प्रस्ताविका
४. खालीलपैकी कोणता दस्तऐवज कंपनीचा चार्टर मानला जातो?
अ) नियमावली ब) घटनापत्रक
क) माहितीपत्रक ड) माहितीपत्रकच्या जागी निवेदन
५. निर्माण सूचनेचा सिद्धांत कोणत्या दस्तऐवजाशी संबंधित आहे?
अ) नियमावली ब) माहितीपत्रक
क) घटनापत्रक ड) बोर्ड ठराव
६. समभाग इलेक्ट्रॉनिक स्वरूपात धारण करण्यासाठी कोणता फॉर्म वापरला जातो?
अ) भौतिक समभाग प्रमाणपत्र ब) डी-मॅट खाते
क) बँक खाते ड) डिपॉझिटरी रसीद
७. स्वेट सम भाग कोणाला जारी केले जातात?
अ) कंपनीचे कर्जदार ब) कर्मचारी किंवा संचालक (ज्ञान किंवा कार्य योगदानासाठी)
क) सर्वसामान्य जनता ड) सरकार
८. कॉर्पोरेट गव्हर्नन्स म्हणजे:
अ) कंपनीचे अंतर्गत नियम ब) प्रणाली ज्याद्वारे कंपनी मार्गदर्शित आणि नियंत्रित केल्या जातात
क) ठेवीचे व्यवस्थापन ड) समभाग जारी करणे
९. संचालकाची कर्तव्ये कोणती आहेत?
अ) चांगल्या शब्देने कार्य करणे ब) हितसंबंध टाळणे
क) कायद्याचे पालन करणे ड) वरील सर्व
१०. कंपनीच्या समापनाच्या (Winding Up) वेळी मालमत्ता वसूल करून दायित्वे फेडण्याची जबाबदारी कोणाची असते?

अ) कंपनी रजिस्ट्रार

ब) अधिकृत लिक्विडेटरची

क) संचालक मंडळ

ड) भागधारक

११. कंपनी लिक्विडेटर व तात्पुरता लिक्विडेटर यांच्या नियुक्तीचा उल्लेख कंपनी कायद्याच्या कोणत्या कलमात आहे?

अ) कलम २७०

ब) कलम २७५

क) कलम २८०

ड) कलम २८५

१२. “कंपनीचे समापन” म्हणजे --

अ) व्यवसाय थांबवणे

ब) कंपनीच्या परिसमापनाची प्रक्रिया पूर्ण होऊन तिचे अस्तित्व समाप्त होणे

क) मालमत्ता विकणे

ड) व्यवस्थापनात बदल

१३. _____ = चालू दायित्वे - चालू मालमत्ता.

अ) जारी केलेले भांडवल

ब) सदस्यत्व भांडवल

क) भरलेले भांडवल

ड) कार्यशील भांडवल

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ३)

(१५)

१. कंपनी संचालकांचे अधिकार, कर्तव्ये आणि जबाबदाऱ्या
२. बहुमताचा नियम
३. माहितीपत्रकाच्या जागी दाखल केलेले निवेदन
४. समभागांचे डी-मॅट स्वरूप
५. कंपनी सभांचे प्रकार

प्र. ३) खालील पैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा.

(२०)

१. भाग भांडवलाची व्याख्या करा. विविध प्रकारचे समभाग तपशीलवार सूचीबद्ध करा.
२. संयुक्त भांडवली कंपनीची सदस्यता, तिचे अधिग्रहणाचे प्रकार आणि सदस्यतेचा संपन्न होण्याचा मार्ग स्पष्ट करा
३. माहितीपत्रकाची व्याख्या करा. तिच्या घटकांची आणि प्रकारांची माहिती द्या
४. कॉर्पोरेट पडदा उचलणे' म्हणजे काय? कोणत्या परिस्थितींमध्ये कंपनीच्या समावेशक पडद्याला उचलले जाऊ शकते हे स्पष्ट करा.

प्र. ४) खालील पैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा.

(१५)

१. कंपनीचे समापन म्हणजे काय? संयुक्त भांडवली कंपनीच्या समापनाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.
२. कंपनी कायदा, २०१३ नुसार कंपन्यांचा अर्थ, वैशिष्ट्ये आणि विविध प्रकार स्पष्ट करा.
३. कंपनीच्या घटनापत्रकाचा अर्थ आणि महत्त्व स्पष्ट करा. त्यातील विविध तरतुदी आणि त्यातील बदल करण्याची प्रक्रिया स्पष्ट करा.
